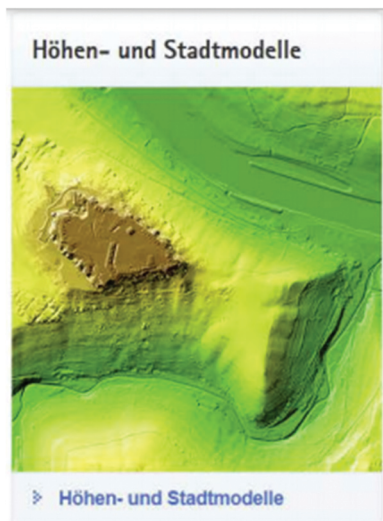

OTVORENI GEOPODACI U SASKOJ

Prema općoj definiciji, otvorenim podacima može se koristiti, mijenjati ih i dijeliti bilo tko, bilo kada i u bilo koju svrhu, bez ograničenja. To ne uključuje podatke bitne za zaštitu podataka i podatke važne za sigurnost.

Mnogi portali s otvorenim podacima uključuju geopodatke kao jedan od najčešće traženih skupova podataka. Uz klasično područje primjene vizualizacije temeljene na kartama, oni postaju sve važniji, posebno u procesima donošenja odluka. Ne bez razloga ubrajaju se ti podaci među podatke s najvećim ukupnim ekonomskim potencijalom. Ekonomski potencijal otvorenih podataka samo za Njemačku procjenjuje se na 12 do 42 milijarde eura godišnje. Osnovna pretpostavka jest da se, unatoč visokim investicijskim troškovima i gubitku dohotka, dugoročno mogu očekivati veći porezni prihodi i s njima povezane ekonomske koristi.

Zakon o geodetskoj izmjeri i katastru iz 2019. čini pravnu osnovu za pružanje informacija iz službene izmjere i izrade karata za Sasku, saveznu pokrajinu na istoku Njemačke. Tim zakonom izdana je uporabna dozvola za službene podatke geoprostorne baze koja omogućava da informacije koristi bilo tko bez ograničenja, jedino uz uvjet da se navede izvor podataka.

Pružanje navedenih usluga u nadležnosti je *Staatsbetrieb Geobasisinformation und Vermessung Sachsen* (GeoSN). Radi otvorenog pružanja i ažuriranja u redovnom radu, posebno su se trebali prilagoditi procesi prijenosa podataka.

Koncept web portala omogućuje jednostavno grafičko oblikovanje kako bi korisnicima olakšao početak i interakciju. Navigacija na početnoj stranici stoga vodi korisnika izravno do jedne od skupina proizvoda – topografske karte, aerosnimke, visinski modeli, modeli gradova, modeli krajolika ili katastar nekretnina. Internetski portal *Open Geodata* počeo je s radom 1. rujna 2019. Opseg preuzimanja do 30. lipnja 2020. u prosjeku je iznosio 5,3 terabajta mjesečno. Ortofotografije, digitalni visinski modeli, 3D modeli gradova i podaci iz katastra nekretnina bili su posebno traženi.

Sljedeći aspekt pružanja geoprostornih informacija je potreba za razvojem usluga s dodanom vrijednosti na temelju otvorenih geoprostornih podataka. Takve se e-usluge koriste za prilagođavanje pruženih geopodataka određenoj aplikaciji i tako uključuju veću skupinu korisnika. O tome u kojoj mjeri ih razvija sama uprava ili netko drugi, mora se raspravljati od slučaja do slučaja, ali u konačnici to utječe na pristup i transparentnost dostupnih geoinformacija.

Literatura

Wiemann, S. (2021): Offene Geodaten im Freistaat Sachsen, *Zeitschrift für Geodäsie, Geoinformation und Landmanagement*, 146, 1, 41–46, <https://geodaesie.info/zfv/heftbeitrag/8650>, (1. 3. 2021.).

Nedjeljko Frančula